Eduskunta
Lav@eduskunta.fi

KAA 5/2020 vp Kansalaisaloite kannabiksen käytön rangaistavuuden poistamiseksi 1.5.2019

Poliisihallituksen täydentävä asiantuntijalausunto kansalaisaloitteesta KAA 5/2020

1 Pyyntö

Eduskunnan lakivaliokunta pyysi keskiviikkona 8.12.2021 pidetyssä asiantuntijakuulemisessa KAA 5/2020 vp (Kansalaisaloite kannabiksen käytön rangaistavuuden poistamiseksi) Poliisihallituksen asiantuntijalta kirjallisen lisäselvityksen huumausaineen käyttörikosmerkinnän säilymisestä poliisiasiain tietojärjestelmässä (Patja) ja erityisesti alle 15-vuotiaan osalta.

2 Henkilötietojen poistamisen lainsäädäntö

Poliisiasiain tietojärjestelmän (Patja) poistosäännöt perustuvat Lakiin henkilötietojen käsittelystä poliisitoimessa (10.5.2019/616), jossa kaikille ilmoituksille määritellään poistoaika rikosasiaan liittyvien henkilötietojen osalta 33 § mukaisesti.

3 Huumausaineen käyttörikos

Huumausaineen käyttörikoksen syyteoikeuden vanhentumisaika on kaksi vuotta, joten asiaa koskevat rikosilmoituksen tiedot säilyvät poliisiasiaintietojärjestelmässä muissa kuin syyttäjälle ratkaistavaksi siirretyissä poliisin päätöksissä viisi vuotta ilmoituksen kirjaamisesta lukien.

4 Alle 15-vuotias

Jos henkilö on alle 15-vuotias ja hänen epäillään syyllistyneen rikolliseen tekoon, toimitetaan tarvittaessa esitutkinta sen selvittämiseksi, että onko 15 vuotta täyttänyt henkilö ollut osallisena teossa (Esitutkintalaki 3 luku 5 §).

Poliisi tekee asiassa päätöksen, että henkilö on alle 15-vuotias, eikä ole rangaistusvastuussa. Asia ei etene syyttäjän ratkaistavaksi.

Asiat, joita ei ole siirretty syyttäjälle ratkaistavaksi, poistetaan poliisiasiaintietojärjestelmästä yhden vuoden kuluttua viimeisimmän rikoksen syyteoikeuden vanhentumisesta, mutta aikaisintaan kuitenkin viiden vuoden kuluttua ilmoituksen kirjaamisesta.

POLIISIHALLITUS
Vuorimiehentie 3, PL 1000, 02151 ESPOO
kirjaamo.poliisihallitus@poliisi.fi
Puh. +358 295 480 181, Faksi +358 295 411 780

Alle 15-vuotiaan osalta poistosääntö ratkaistaan yllä mainitusti vain, jos alle 15-vuotias on ainoa ilmoitukseen kirjattu rikolliseen tekoon epäilty henkilö, eikä samassa ilmoituksessa ole yli 15-vuotiaiden tekoja.

5 15-vuotta täyttänyt

Jos henkilö on huumausaineen käyttörikoksen tekohetkellä ollut 15-vuotias ja rikosasia on edennyt syyttäjän ratkaistavaksi, rikosilmoitustieto Patja:sta poistetaan viiden vuoden kuluttua rikosasian siirtämisestä syyttäjän ratkaistavaksi.

Asiat, jotka ovat käsitelty poliisissa huomautuksella tai asiassa on todettu, ettei kyse ole ollut rikoksesta, poistetaan tiedot Poliisiasiaintietojärjestelmästä yhden vuoden kuluttua viimeisimmän rikoksen syyteoikeuden vanhentumisesta, mutta aikaisintaan kuitenkin viiden vuoden kuluttua ilmoituksen kirjaamisesta.

15 vuotta täyttäneen osalta poistosääntö ratkaistaan yllä mainitusti vain, jos ilmoituksessa ei ole muita rikosnimikkeitä. Poistosääntö ratkaistaan rikosasian törkeimmästä epäillystä rikoksesta.

6 Siirtymäsäännös henkilötietojen poistoon

Lakiin henkilötietojen käsittelystä poliisitoimessa (10.5.2019/616) on kirjattu poistosäännön osalta neljän vuoden siirtymäsäännös (61§), jonka perusteella poliisiasiantietojärjestelmään kirjattuja tietoja saadaan käsitellä kumotun lain (761/2003) mukaisesti.

Jos henkilö on huumausaineen käyttörikoksen tekohetkellä ollut 15-vuotias ja asia on sellainen, joka on edennyt syyteharkintaan, poistetaan poliisiasiaintietojärjestelmästä rikosilmoituksen tiedot 10 vuoden kuluttua rikosilmoituksen siirtämisestä syyttäjälle

Muiden kuin syyttäjälle ratkaistavaksi siirrettyjen rikosilmoitusten tiedot poistetaan poliisiasiaintietojärjestelmästä yhden vuoden kuluttua viimeisimmän epäillyn rikoksen syyteoikeuden vanhentumisesta, aikaisintaan kuitenkin viiden vuoden kuluttua ilmoituksen kirjaamisesta.

poliisitarkastaja Tuomas Pöyhönen

Automaattisesti päivittyvä allekirjoitusfraasi. Älä poista tätä kenttää, jos allekirjoitat asiakirjan sähköisesti.

Jakelu Eduskunnan lakivaliokunta